

BORÅS STAD
Utbildningsnämnden

Undervisning och resultat 2016

Kvalitetsrapport om skolformerna i Borås Stad

Gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning

Kommungemensam förskola och skola
Utvecklingsenheten

Innehåll

Inledning	3
A Resultat.....	4
RESULTAT GYMNASIESKOLAN.....	4
BEHÖRIGHET TILL HÖGSKOLA	6
FULLFÖLJD UTBILDNING.....	7
NATIONELLA PROV - BETYG - BEDÖMNING.....	7
AVGÅNG	8
INTRODUKTIONSPROGRAM	9
SKOLKLIMATUNDERSÖKNINGEN – Undervisningens innehåll och kvalitet.....	9
RESULTAT GYMNASIESÄRSKOLAN	11
RESULTAT VUXENUTBILDNINGEN	13
RESULTAT	16

Inledning

Skollagen föreskriver att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Detta systematiska kvalitetsarbete ska dokumenteras.

Den skolformsövergripande Utvecklingsenheten har tagit fram en modell för redovisning av kvalitetsarbetet för Borås Stad med kvalitetsrapporter som belyser olika områden. Kvalitetsrapporterna tas fram under en tvåårscykel där en del rapporter skrivs årligen och andra vartannat år. Utbildningsförvaltningen tar fram följande kvalitetsrapporter för sina verksamheter enligt den gemensamma modellen.

Rapporter årligen:

Barn och elever i behov av särskilt stöd
Resultat-undervisning

Rapporter vartannat år:

Elever med annat modersmål än svenska
Värdegrund
Kvalitetsarbete

Kvalitetsrapport Undervisning och resultat upprättas varje år. Den bygger på bedömningar från förvaltningens administration och vissa år på självskattningar som genomförs på skolorna. Statistikuppgifterna är hämtade från Utbildningsförvaltningens lokala statistik. Statistik från Skolverket kommer årligen i december och först då kan riksjämförelser göras. Kvalitetsrapporten är en del av det systematiska kvalitetsarbetet på förvaltningsnivå.

A Resultat

RESULTAT GYMNASIESKOLAN

I Utbildningsnämndens utvecklingsplan 2011-2015 *Bildningsstaden Borås* finns följande mål för gymnasieskolan:

- Alla elever ska lämna gymnasieskolan med minst betyget Godkänt i samtliga kurser.
- Borås Stads gymnasieskolor ska ligga klart över rikssnittet och ska i riksjämförelse vara bland de 50 främsta i landet.
- Borås ska tillhöra de 50 bästa skolkommunerna i SKL:s ranking Öppna jämförelser.

Jämförelserna sker inom följande områden:

- a) Fullföljd gymnasieutbildning inom fyra år, exkl individuella programmet.
- b) Grundläggande behörighet till universitet och högskola.
- c) Genomsnittlig betygspoäng.
- d) Etablering på arbetsmarknaden två år efter avslutad gymnasieutbildning.
- e) Påbörjade studier på högskola eller universitet inom tre år efter avslutad gymnasieutbildning.

I denna kvalitetsrapport redovisas, utifrån lokal statistik, Borås Stads gymnasieskolors resultat för läsåret 2015/16 avseende

- slutbetyg med minst E,
- genomsnittlig betygspoäng samt
- grundläggande behörighet till universitet och högskola.

Samtliga uppgifter kommer att finnas tillgängliga för riksjämförelse i december 2016 då Skolverket publicerar sin statistik

Examensbevis med minst godkänt betyg (E) i alla kurser

Årets avgångselever är den tredje kullen som avslutar sin utbildning i GY11 och erhåller gymnasieexamen, antingen en yrkesexamen eller en högskoleförberedande examen.

För en yrkesexamen ska eleven ha läst 2 500 poäng varav 2 250 ska vara godkända. Eleven ska ha godkänt i svenska 1, eller i svenska som andraspråk 1, engelska 5 och matematik 1. Ett krav är också att eleven har godkänt i 400 poäng av de programgemensamma ämnena och ett godkänt gymnasiearbete.

För en högskoleförberedande examen ska eleven ha läst minst 2 500 poäng varav 2 250 poäng ska vara godkända. Eleven ska ha godkänt i svenska 1, 2 och 3 eller i svenska som andraspråk 1, 2 och 3, engelska 5 och 6 samt i matematik 1. Dessutom ska eleven ha ett godkänt gymnasiearbete.

En elev som uppfyller kraven för gymnasieexamen får ett examensbevis. En elev som inte uppnår kraven för gymnasieexamen får ett studiebevis.

Utbildningsnämndens mål är att samtliga elever ska ha minst godkänt betyg (E) i *alla* kurser efter avslutad utbildning. Läsåret 2015/16 hade 74,2 procent (14/15 73,9 procent) av avgångseleverna ett examensbevis från ett fullständigt eller utökat program med minst godkänt betyg (E) i alla kurser. Jämfört med föregående år är resultatet något högre.

Examensbevis med minst E i alla kurser - andel i %	2016	2015	2014
Almås	81	75	77
Bäckäng	77	81	81
Sven Erikson	63 inkl IB	67 inkl IB	67 inkl IB
Viskastrand	76	68	69
Totalt	74,2 inkl IB	73,9 inkl IB	74,1 inkl IB

Källa: UBK/Lokal statistik

Genomsnittlig betygspoäng för elever med examen från nationellt program

Genomsnittlig betygspoäng för elever med examen i Borås Stads gymnasieskolor är totalt 14,1 för de högskoleförberedande programmen och yrkesprogrammen. Riksjämförelse kan göras i december 2016 då Skolverket presenterar sin statistik.

	2016	2015	2014
Genomsnittlig betygspoäng (GBP) för elever med examen	GBP	GBP	GBP
Högskoleförberedande program	14,6	14,7	14,6
Yrkesprogram	13,5	13,6	13,7
Totalt	14,1	14,2	14,2

Källa: Skolverket/SIRIS, UBK/Lokal statistik

Genomsnittlig betygspoäng (GBP) för elever med examen, skolvis	2016	2015	2014
	GBP	GBP	GBP
Almås	13,7	13,8	13,9
Bäckäng	14,9	14,9	15,0
Sven Erikson	14	14,2	13,9
Viskastrand	13,3	13,4	13,3
Total	14,1	14,2	14,2

Källa: UBK/Lokal statistik

Högst betygssnitt på skolnivå har Bäckängsgymnasiet följt av Sven Eriksonsgymnasiet, Almåsgymnasiet och Viskastrandsgymnasiet. Bäckängsgymnasiet har enbart högskoleförberedande program. På Sven Eriksonsgymnasiet finns företrädesvis högskoleförberedande program men även ett yrkesprogram, Barn- och fritidsprogrammet. Förhållandet är det motsatta på Viskastrandsgymnasiet som har yrkesprogram men även ett högskoleförberedande program, Estetiska programmet med inriktningen estetik och media. Almåsgymnasiet har enbart yrkesprogram. Riksjämförelse kan göras i december 2016 då Skolverket presenterar sin statistik.

Genomsnittlig betygspoäng (GBP) för elever med examen - programvis	2016 GBP	2015 GBP	2014 GBP
Barn- och fritidsprogrammet	13,6	12,9	13,4
Bygg- och anläggningsprogrammet	13,5	14,2	14,0
Ekonomiprogrammet	13,9	14	13,2
El- och energiprogrammet	12,6	12,6	13
Estetiska programmet	14,3	14,3	14,4
Fordons- och transportprogrammet	13,4	13,3	13,6
Handels- och administrationsprogrammet	12,7	13	14
Hantverksprogrammet	14,2	14,5	14,1
Hotell- och turismprogrammet	13,7	14,6	14,8
Humanistiska programmet	16	15,1	15,4
Industri tekniska programmet	14,2	14,2	11,4
Naturvetenskapsprogrammet	15,3	15,3	15,9
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	14,5	14,4	15,3
Samhällsvetenskapsprogrammet	14,6	14,9	14,6
Spetsutbildning Entreprenörprogrammet	15,8	16,4	16,1
Teknikprogrammet	14	14	13,9
VVS- och fastighetsprogrammet	13,2	12,1	12,6
Vård- och omsorgsprogrammet	13	12,7	12,7
Totalt	14,1	14,2	14,2

Källa: UBK/Lokal statistik

Genomsnittlig betygspoäng (GBP) för Barn- och fritidsprogrammet, som bedrivs på både Almåsgymnasiet och Sven Eriksonsgymnasiet, avser programmet som helhet. Skillnaden mellan skolorna är mycket liten. GBP för Estetiprogrammet, som bedrivs både på Bäckängsgymnasiet och Viskastrandsgymnasiet, avser programmet som helhet. Ingen skillnad fanns mellan skolorna. Riksjämförelse kan göras i december 2016 då Skolverket presenterar sin statistik.

Genomsnittlig betygspoäng för fristående gymnasieskolor i Borås

Skolverkets statistik för läsåret 2015/16 kommer i december 2016.

BEHÖRIGHET TILL HÖGSKOLA

För högskolebehörighet ska eleven ha gymnasieexamen med godkänt betyg eller högre i minst 90 procent av den totala kurspoängen 2 500 poäng dvs har minst 2 250 gymnasiepoäng med lägst betyget E.

Elever som får examen från ett högskoleförberedande program har alltid grundläggande behörighet till högskolan.

För elever på yrkesprogram finns möjligheten att läsa till kurser för att få grundläggande högskolebehörighet, då dessa inte längre automatiskt ingår i utbildningen. Sedan höstterminen 2013 kan alla nationella yrkesprogram ge grundläggande högskolebehörighet inom programmets ordinarie 2500 poäng. Andel elever på yrkesprogram med grundläggande behörighet till universitet och högskola uppgick till 36, 1 procent av totala andelen elever med avgångsbetyg (examensbevis eller studiebevis).

Högskolebehörighet på yrkesprogram, andel i % av alla elever med avgångsbetyg	2016	2015
Almås	45,8	29,8
Sven Erikson (barn- och fritidsprogrammet)	62,1	36,4
Viskastrand	22,1	22,2
Totalt	36,1	26,3

Källa: Skolverket/SIRIS, UBK/Lokal statistik

Redovisningen ovan avser andelen av samtliga elever med avgångsbetyg, antingen examensbevis eller studiebevis från ett yrkesprogram. Riksjämförelse avseende högskolebehörighet kan göras i december 2016 då Skolverket presenterar sin statistik.

FULLFÖLJD UTBILDNING

Statistik för fullföljd utbildning i gymnasieskolan finns tillgänglig i december 2016 då Skolverket presenterar sin statistik.

NATIONELLA PROV - BETYG - BEDÖMNING

Nationella prov ska fungera som ett stöd för läraren och bidra till likvärdig bedömning och betygssättning i skolan. Syftet med proven är i huvudsak att stödja en likvärdig och rättvis bedömning och betygssättning, och ge underlag för en analys av i vilken utsträckning kunskapskraven uppfylls på skolnivå, på huvudmannanivå och på nationell nivå.

Nationella prov i Engelska 5 och i Svenska 1 eller i Svenska som andraspråk 1 genomförs av alla elever såväl på högskoleföreberedande program som på yrkesprogram i gymnasieskolan I matematik genomförs nationella prov i ett flertal olika kurser beroende på vilket program eleverna går. Samtliga matematik 1-kurser redovisas i nedan statistik.

Provbetyg/kursbetyg på nationella prov i Borås Stads gymnasieskolor 2015/16 - andel i %

Betygsskala	Engelska 5		Matematik 1		Svenska 1	
	Provbetyg	Kursbetyg	Provbetyg	Kursbetyg	Provbetyg	Kursbetyg
A	9,2	9,3	4,3	6,0	6,4	11,2
B	15,4	15,5	9,1	9,9	14,7	11,7
C	33,6	29,1	14,6	18,4	21	24,2
D	21,9	22,6	20,4	19,5	25,5	23,7
E	17,9	23,3	39,1	44,7	27,8	29,2
F	2,1	0,3	12,4	1,6	4,6	0,0

Källa: UBK/Lokal statistik

I de tre redovisade ämnena föreligger skillnader mellan prov- och kursbetyg. Såväl i engelska som i matematik finns skillnader i fyra av fem godkända betygsstegen och likaså i matematik. Kursbetyget är högre än provbetyget. När det gäller betygssteget F har fler elever detta i provbetyg än i kursbetyg. I svenska skiljer det sig i två godkända betygssteg mellan kurs- och provbetyg, till förmån för kursbetyget. Betyget F har fler elever i provbetyg än i kursbetyg.

Sammantaget tyder förhållandet provbetyg och kursbetyg på att lärare vid betygssättning använder fler underlag för sin bedömning än det nationella provet. Detta är helt i enlighet med nationella riktlinjer som anger att ”provresultaten ska användas som stöd vid bedömningen och betygssättningen samt komplettera lärarens övriga bedömningsunderlag”¹. I det fortsatta arbetet med att analysera skolors och skolenheters resultat behöver man analysera de avvikelser som finns i korrelationen mellan resultat på de nationella proven i förhållande till kursbetyg.

Även i läroplanen föreskrivs att all tillgänglig information om elevens kunskaper ska utnyttjas vid betygssättningen och en allsidig bedömning av elevens kunskaper ska göras. Såväl stor avvikelse mellan provbetyg och kursbetyg som mycket hög överensstämmelse kan vara tecken på att analyser av betygssättningen behöver göras. Enligt Skolverket kan de nationella proven, även om de framför allt har en summativ funktion dvs att de ska fungera som en avstämningsspunkt i slutet av en kurs och visa vilka kvaliteter eleven har i sina kunskaper i de ämnen/kurser där proven genomförs, även användas formativt dvs som en del i den bedömning för lärande som är en del av undervisningen. Provresultaten ger information om vilka kunskaper som utgör elevens styrkor och vilka kunskaper som eleven genom undervisningen behöver utveckla mer. Proven ger även en bild av hur undervisningen har fungerat, vilket i sin tur kan ge uppslag till hur undervisningen kan utvecklas.

Utbildningsförvaltningen har under flera år arbetat med att stärka samsynen och kompetensen kring bedömningsfrågor. Detta i syfte att säkerställa en likvärdig och rättssäker bedömning t.ex. vad gäller bedömning av nationella prov samt kursbetyg. Insatserna har dels varit på övergripande förvaltningsnivå i form av utbildningsinsatser kring BFL (Bedömning för lärande) och dels på lokal skolnivå kopplat till skolornas specifika behov.

AVGÅNG

Studieavgång, dvs avbrott, innebär att eleven har slutat på ett nationellt program på gymnasieskolan i Borås och inte fortsatt sina studier på något annat program i kommunal gymnasieskola i Borås. Elever på skolorna som inte är folkbokförda i Borås kan dock vid avbrott fullfölja sina studier i hemkommunen.

Studiegångar/avbrott - andel i %				
Läsår	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Totalt
2013/14	4,9	3,8	1,2	3,4
2014/15	4,2	2,2	1,3	2,7
2015/16	5,9	3,1	1,7	3,7

Källa: UBK/Lokal statistik, avgång 2016 per 20 juni.

Studiegångar/avbrott - andel i % per skola					
Läsår	Almås	Bäckäng	Sven Erikson	Viskastrand	Totalt
2013/14	4,5	2,0	2,8	5,1	3,4
2014/15	4,5	1,3	1,8	4,4	2,7
2015/16	7,1	2,9	2,4	3,5	3,7

Källa: UBK/Lokal statistik, avgång 2016 per 20 juni.

¹ Skolverkets Allmänna Råd, Bedömning och betygssättning.

INTRODUKTIONSPROGRAM

Det finns sammanlagt fem introduktionsprogram i gymnasieskolan. Dessa är preparandutbildning, individuellt alternativ, programinriktat individuellt program, språkintröduktion och yrkesintröduktion. Målet i nämndens utvecklingsplan 2011-2015 *Bildningsstaden Borås* för intröduktionsprogrammen är att alla elever efter 1 års studier går vidare till ett nationellt program, fortsatta studier, arbete eller annan sysselsättning. Måluppfyllelsen 2013 var 95 %, 2014 96%, 2015 85 %. Resultat 2016 finns att tillgå efter att slutantagningen till gymnasieskolan är genomförd, den 15 september.

Personella förutsättningar GYMNASIESKOLAN

2015 (2014 inom parentes)	Lärare med pedagogisk högskoleexamen Borås – andel i %	Lärare med pedagogisk högskoleexamen Samtliga kommuner – andel i %
Gymnasieskola	81 (82)	83 (82)

Källa: Skolverket/Jämförelsetal

SKOLKLIMATUNDERSÖKNINGEN – Undervisningens innehåll och kvalitet

Det pedagogiska och sociala klimatet utvärderas årligen inom Utbildningsnämndens verksamheter med en skolklimatundersökning som har sin utgångspunkt i forskningen om framgångsrika skolor. Undersökningen omfattar fyra områden: värdegrund, undervisningens innehåll och kvalitet, elevernas inflytande och delaktighet, rektor. Inom områdena tar lärare och elever ställning till ett antal påståenden med en fyrgradig svarsskala: 1 Stämmer inte alls, 2 Stämmer ganska dåligt, 3 Stämmer ganska bra, 4 Stämmer helt och hållet. Utfallet i årets undersökning för gymnasieskolan var 3. Svarsfrekvensen var 79,1 procent.

De delar i skolklimatsundersökningen som omfattar värdegrund samt elevernas inflytande och delaktighet har behandlats i en tidigare kvalitetsrapport; Värdegrund. I denna kvalitetsrapport görs en presentation och analys av elever och lärares bedömning av undervisningens innehåll och kvalitet.

Området undervisningens innehåll och kvalitet värderades av eleverna i gymnasieskolan till 2,9, vilket får anses som ett godtagbart resultat. Jämfört med de två föregående läsåren är resultatet stabilt kring 3, både 2014 och 2015 var bedömningen 3,1. Gymnasielärares värdering av området var 3,2 vilket är något högre än elevernas. De två föregående åren hade eleverna och lärarna området på samma nivå, dvs 3,1. Skillnaderna av hur man skattar påståendena skiljer sig i liten grad mellan skolorna.

Nedan följer i tabellform en presentation av de påståenden som elever och lärare ska skatta samt att ett medelvärde för samtliga elever och lärare anges.

Frågeställning elever	medelvärde	Frågeställning lärare	medelvärde
På min skola är kunskap viktigt	3,3	På min skola är elevernas kunskapsutveckling det viktigaste.	3,3
Jag får hjälp av min lärare när jag behöver det.	3,2	På min skola anpassar vi undervisningen utifrån elevernas förutsättningar och behov.	3,1
Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag har lust att lära mig mer.	2,6	På min skola håller undervisningen hög kvalitet.	3,4

Jag får exempel av mina lärare så att jag kan veta vad som är god kvalitet.	2,9	På min skola ger vi exempel för att eleverna ska se vad som kännetecknar god kvalitet.	3,2
Jag får feedback av mina lärare så att jag förstår hur jag ska utvecklas i mitt lärande.	3,0	På min skola ger vi feedback så att eleverna förstår hur de ska utvecklas i mitt lärande.	3,4
Jag får kommentarer istället för poäng på uppgifter och prov.	2,9	På min skola får eleverna kommentarer istället för poäng på uppgifter och prov.	3,2
Jag vet oftast vad som är styrkor och svagheter i mina arbeten.	3,0	På min skola vet eleverna oftast vad som är styrkor och svagheter i deras arbeten.	3,1
Mina lärare tar regelbundet reda på var jag befinner mig i förhållande till ämnets mål.	2,8	På min skola tar vi regelbundet reda på var eleverna befinner sig i förhållande till ämnets mål.	3,3
Mina lärare anpassar undervisningen till var jag befinner mig i förhållande till ämnets mål.	2,7	På min skola anpassar vi undervisningen till var eleverna befinner sig i förhållande till ämnets mål.	3,1
Vi elever får identifiera styrkor och svagheter i varandras arbeten.	2,7	På min skola får eleverna identifiera styrkor och svagheter i varandras arbeten.	2,9
Mina lärare ser till att vi elever hjälper varandra i lärandet.	2,8	På min skola ser vi till att eleverna hjälper varandra i lärandet.	3,1

Källa: Borås Stad/Skolklimateenkät

Majoriteten av påståendena skattas av såväl elever som lärare i närheten av medelvärde 3 (stämmer ganska bra). Lärares skattning av undervisningens innehåll och kvalitet ligger för samtliga påståenden antingen på samma nivå som elevernas eller något högre.

Elevers och lärares skattning av de två första påståendena stämmer väl överens med varandra. Elev- och lärargruppen har som helhet skattat högt vad gäller att kunskap/kunskapsutveckling är viktig på skolan samt att elever får hjälp av lärare när de behöver det.

Elevgruppen skattar något lägre på påståendet att skolarbetet skapar nyfikenhet och lust att lära mer, än vad lärarna skattar det likvärdiga påståendet om undervisningens kvalitet. Trots att påståendena till elev- respektive lärargruppen är ställda på olika sätt berör de båda undervisningens kvalitet. Det finns anledning för verksamheterna att vidare analysera hur elever och lärare ska uppnå samstämmighet på en högre nivå.

I Borås Stad har man under flera års tid fokuserat på formativa perspektiv på lärande. Detta i form av kompetenshöjande utbildningsinsatser för lärare. Glädjande är därför att se att lärare skattar de påståenden som berör de formativa processerna (exempel på god kvalitet, feedback, framåtsyftande kommentarer som för lärandet framåt) relativt högt. Dock är elevernas skattning av samma områden något lägre än lärarnas. En tänkbar orsak till detta skulle kunna vara att lärare nyligen själva erövat kunskapen om formativa processer och att det gått för kort tid för att implementera metoder och arbetssätt så att det blir synligt för alla elever. Det finns anledning för verksamheterna att vidare analysera orsakerna till att elever skattar området lägre än lärare. Detta i syfte att uppnå en högre samstämmighet mellan elever och lärares bild av de formativa processernas betydelse för lärandet.

RESULTAT GYMNASIESÄRSKOLAN

Målet i nämndens utvecklingsplan 2011-2015 *Bildningsstaden Borås* för gymnasiesärskolan är:

- Andelen elever som slutför utbildningen med betyg på yrkesprogram (nationella och specialutformade) ska öka årligen.
- Andelen gymnasiesärskoleelever som är i arbete/sysselsättning efter avslutad utbildning ska öka årligen.

Av de elever som läsåret 2015/2016 avslutade sina studier i gymnasiesärskolan hade samtliga elever ett slutbetyg eller ett samlat betygsdokument vilket är samma resultat som föregående år.

Betyg efter avslutad utbildning 2015/16	Almås Nationella program antal, (andel i %)	Bergslena Nationella program antal, (andel i %)	Viskastrand Nationella program antal, (andel i %)
Slutbetyg	1 (100%)	5 (100%)	2 (40%)
Samlat betygsdokument	0	0	3 (60%)
Saknar betyg	0	0	0
Totalt antal elever som avslutat sin utbildning	1	5	5
Elev omvänt integrerad, betyg sätts av Tullengymnasiet	1	-	-

Källa: Lokal statistik/AL, BE, VS

För varje avgångselev görs en individuell planering för fortsatt sysselsättning efter avslutad utbildning. 11 elever avslutade gymnasiesärskolans nationella program och sju (7) från individuella program, totalt 18 elever. Samtliga elever hade arbete eller någon form av sysselsättning efter avslutade studier.

Resultatet är en förbättring från föregående år.

Arbete/sysselsättning efter avslutad utbildning 2015/16.	Almås Nationella program antal, (andel i %)	Bergslena Nationella program antal, (andel i %)	Viskastrand Nationella Program antal, (andel i %)	Hulta ängar Individuellt program antal, (andel i %)	Almås Individuellt program antal, (andel i %)
Anställning med lönebidrag genom AF*	0	0	2 (40%)	0	0
Arbetspraktik genom AF	1 (100%)	1 (20%)	2 (40%)	0	0
Fortsatt utbildning	0	1 (20%)	(0)	0	0
Daglig verksamhet	0	3 (60%)	1 (20%)	3 (100%)	4 (100%)
Avflyttad till annan ort med fortsatt studiegång	0	0	0	0	0
Elever i uppföljning, sysselsättning ej klar	0	0	0	0	0
Totalt antal elever som avslutat sin utbildning	1	5	5	3	4

Källa: Lokal statistik/AL, BE, VS, * AF - Arbetsförmedlingen

Personella förutsättningar GYMNASIESÄRSKOLAN

2015 (2014 inom parentes)	Lärare med pedagogisk högskoleexamen Borås – andel i %	Lärare med pedagogisk högskoleexamen Samtliga kommuner – andel i %
Gymnasiesärskola	92 (89)	87 (86)

Källa: Skolverket/Jämförelsetal

SKOLKLIMATUNDERSÖKNINGEN – Undervisningens innehåll och kvalitet

Det pedagogiska och sociala klimatet utvärderas årligen inom Utbildningsnämndens verksamheter med en skolklimatundersökning, en för gymnasie- och vuxenutbildningen och en annan för gymnasiesärskolan.

Gymnasiesärskolan har under innevarande läsår tagit fram en för verksamheten anpassad skolklimatenkät. Syftet har varit att samtliga elever ska kunna genomföra den. Undersökningen för gymnasiesärskolan omfattar fyra områden: kunskap och lärande, delaktighet och inflytande, bemötande, trygghet och trivsel. Inom områdena tar elever ställning till ett antal påståenden med en fyrgardiga svarsskala: 1 Stämmer inte alls, 2 Stämmer delvis, 3 Stämmer helt, 4 Vet inte. Svarsskalan är kompletterad med symboler.

Då gymnasiesärskolans enkät har påståenden som är formulerade på annat sätt än för övriga elevgrupper inom förvaltningen är resultaten inte fullt ut jämförbara. Dessutom genomfördes enkäten för första gången under föregående läsår varpå jämförelse över tid inte är möjlig. Man kan dock av årets resultat utläsa att eleverna i gymnasiesärskolan skattar den del som i gymnasiesärskoleenkäten kallas kunskap och lärande högt (medelvärde 2,6).

RESULTAT VUXENUTBILDNINGEN

I vuxenutbildningen ingår grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare (Sfi), särskild utbildning för vuxna samt yrkeshögskoleutbildningar (Yh).

I nämndens utvecklingsplan 2011-2015 *Bildningsstaden Borås* är målet för vuxenutbildningen:

- Andelen studerande som fullföljer sin studieplan ska öka årligen.
- Andelen studerande som lyckas slutföra sina studier utan avbrott eller utan IG ska öka årligen.

Inom vuxenutbildningen upprättas en individuell studieplan för alla elever.

Grundläggande vuxenutbildning

858 personer har deltagit i studier på grundläggande nivå, vilket är en ökning från drygt 700 personer under 2014/2015. Vanligast är studier i svenska som andraspråk, matematik och engelska.

Resultat: Av de kursdeltagare som antingen har avslutat eller avbrutit en nationell kurs har c:a 52 procent fått minst betyget E, vilket är en minskning med ca: fem procentenheter jämfört med motsvarande mätning 2014/2015. Det står ännu inte klart vari skillnaden mot tidigare år består, men möjligen kan det delvis vara en effekt av att det blir vanligare att SFI-elever tidigare slussas in på kurserna i grundläggande vuxenutbildning och att vissa avbrott som annars hade skett mellan utbildningar nu istället sker när eleven påbörjat kurser på grundläggande vuxenutbildning. Av de som slutat kursen utan ett godkänt betyg har det stora flertalet avbrutit studierna.

Gymnasial vuxenutbildning med teoretisk inriktning

Gymnasial vuxenutbildning med teoretisk inriktning bedrivs i egen regi samt via externa utbildningsanordnare som levererar distansutbildning. Antalet elever som väljer distansstudier ökar kraftigt på senare år, och även s.k. närdistans, dvs. distansutbildning där det även går att få visst stöd på plats erbjuds. Ca: 1750 personer deltog i gymnasial teoretisk vuxenutbildning under 2015/2016.

Resultat: Av de kursdeltagare som antingen avslutat eller avbrutit en nationell kurs har 57 procent fått minst betyget E vilket är ca: två procentenheter lägre än läsåret 2014/15. Andelen kursavbrott är ca: 25 procent av det totala antalet kursdeltagare.

Gymnasial vuxenutbildning med yrkesinriktning:

Yrkesutbildningar bedrivs dels inom Borås kommun av Vuxenutbildningen Borås i samarbete med Almåsgymnasiet och Viskastrandsgymnasiet, dels via flera externa utbildningsleverantörer inom olika branscher. Eleverna erbjuds både skolförlagda utbildningar och utbildningar på distans. Knappt 900 personer deltog i yrkesutbildning under läsåret 2015/2016.

Resultat: Av de kursdeltagare som antingen har avslutat eller avbrutit en nationell kurs har c:a 86 % avslutat kursen med godkänt betyg 2015/2016. Detta är ca: tre procentenheter mer än motsvarande mätning 2014/2015.

Särskild utbildning för vuxna

Utbildningens funktion är att förvärva nya kunskaper och att bibehålla och utveckla det man lärt sig tidigare. Kunskapsmålen för eleverna på träningskolenivån kan definieras som att erövra en förmåga att kommunicera med nya tecken, bilder, ord mm. Under läsåret 2015/2016 har 82 personer deltagit i särskild utbildning för vuxna.

Resultat: Elever som uppnår mål för kurs eller delkurs får betyg. Till övriga elever utfärdas intyg. 13 betyg har utfärdats under läsåret.

Svenska för invandrare (SFI)

Under läsåret har ca: 1730 personer deltagit i SFI. SFI-studerande får betyg efter avklarad kurs. Tiden det tar att bli färdig med en kurs varierar med olika studietakt och andra förutsättningar. Många elever fortsätter studierna över flera terminer.

Resultat: Totalt har 866 kursdeltagare fått godkänt betyg, 491 har avbrottsregistrerats och 18 har fått F. Övriga fortsätter sina kurser. Det innebär att av de kursdeltagare som antingen avslutat eller avbrutit en kurs har 63 procent avslutat med godkänt betyg vilket är en ökning med ca: 4 procentenheter jämför med motsvarande mätning för 2014/2015.

Yrkeshögskoleutbildningar

Yrkeshögskoleutbildningar, YH, har eget resultatansvar utanför den kommunala vuxenutbildningen. Utbildningarna genomför, tillsammans med respektive ledningsgrupp, kontinuerliga utvärderingar och kvalitetsredovisningar vilka redovisas till Myndigheten för yrkeshögskolan.

Personella förutsättningar VUXENUTBILDNINGEN

2015 (2014 inom parentes)	Lärare med pedagogisk högskoleexamen Borås – andel i %	Lärare med pedagogisk högskoleexamen Samtliga kommuner – andel i %
Komvux (grundläggande och gymnasial)	98 (97)	84 (84)
Särskild utbildning för vuxna	100 (100)	90 (90)
Svenska för invandrare	64 (89)	73 (76)

Källa: Skolverket/Jämförelsetal

SKOLKLIMATUNDERSÖKNINGEN – Undervisningens innehåll och kvalitet

Det pedagogiska och sociala klimatet utvärderas årligen inom Utbildningsnämndens verksamheter med en skolklimatundersökning som har sin utgångspunkt i forskningen om framgångsrika skolor. Undersökningen omfattar fyra områden: värdegrund, undervisningens innehåll och kvalitet, elevernas inflytande och delaktighet, rektor. De delar i skolklimatundersökningen som omfattar värdegrund samt elevernas inflytande och delaktighet har behandlats i en tidigare kvalitetsrapport; Värdegrund. I denna kvalitetsrapport görs en presentation och analys av elever och lärares bedömning av undervisningens innehåll och kvalitet. Inom områdena tar lärare och elever ställning till ett antal påståenden med en

fyrgradig svarsskala: 1 Stämmer inte alls, 2 Stämmer ganska dåligt, 3 Stämmer ganska bra, 4 Stämmer helt och hållet.

Svarsfrekvensen för vuxenutbildningens elever och lärare var låg. Endast 35,4 procent av eleverna svarade och 36,7 procent av lärarna. Den låga svarsfrekvensen innebär att några övergripande slutsatser av undersökningens resultat inte är möjliga att göra.

Inom vuxenutbildningen samtliga verksamheter ger de elever och lärare som svarat en samstämmig bild av undervisningens innehåll och kvalitet. Medelvärdet inom samtliga områden/påståenden ligger över 3 vilket innebär att man anser att påståendet stämmer ganska bra eller helt och hållet. Trots att både elever och lärare gör en relativt hög skattning av undervisningens innehåll och kvalitet, finns det anledning att analysera resultaten vidare inte minst med anledning av den låga svarsfrekvensen. Detta för att upptäcka eventuella utvecklingsområden, men framförallt för att säkra de processer som fungerar väl.

RESULTAT

Kommentar och fortsatt utveckling

Gymnasieskolans resultat för tredje avgångskullen elever i den reformerade gymnasieskolan GY 11 är fortsatt stabila. Genomsnittlig betygspoäng på de fyra gymnasieskolorna är 14,1 sammantaget för de högskoleförberedande programmen och för yrkesprogrammen. På högskoleförberedande program är genomsnittlig betygspoäng 14,6 och på yrkesprogrammet är resultatet 13,5. Samtliga elever med högskoleförberedande examen är behöriga till studier på universitet och högskola. På yrkesprogrammen kan eleverna läsa kurser för grundläggande högskolebehörighet om de önskar. Av totala antalet elever med avgångsbetyg på yrkesprogram har 36,1 procent grundläggande behörighet till högskola, vilket är en tydlig ökning från föregående år.

Det lokala kunskapsmålet att samtliga elever i gymnasieskolan ska ha minst E i alla kurser i examensbeviset nås inte ännu, men utfallet totalt är i nivå med föregående år, drygt 74 procent. Variationen mellan skolorna är relativt stor vad gäller andelen elever som har minst E i alla kurser vid avslutad gymnasieutbildning. Orsakerna till detta behöver på varje skola analyseras och åtgärder vidtas.

Andelen avbrott ökar från föregående år förutom på Viskastrandsgymnasiet, vars satsning i EU-projektet *Stay on* med bland annat syfte att minska studieavbrotten i åldersgruppen 16-19 år som målsättning, har positiv effekt. Elever som gör avbrott i gymnasieskolan omfattas av kommunens aktivitetsansvar, vilket innebär att de ska erbjudas insatser av olika slag, i första hand utbildning. En betydande andel av eleverna återgår till studier i någon form, ofta på annat gymnasieprogram.

Målsättningen för introduktionsprogrammen är att elever ska efter 1 års studier gå vidare till ett nationellt program, fortsatta studier, arbete eller annan sysselsättning. Totalt sett har måluppfyllelsen varit god över tid, drygt nittio procent under flera år. 2015 gick resultatet ner, beroende på faktorer som att elever flyttade till annan ort under utbildningstiden i högre omfattning än tidigare år. Resultat för läsåret 2015/16 för introduktionsprogrammen finns att tillgå när slutantagningen till gymnasieskolan är genomförd, efter den 15 september 2016.

I gymnasiesärskolan når eleverna varierande studieresultat. Flera elever som får ett samlat betygsdokument saknar betyg i enstaka ämnen. Hög andel av eleverna har sysselsättning efter avslutad skolgång. Övriga elever är under fortsatt uppföljning. Ett utvecklingsarbete pågår inom gymnasiesärskolan där fokus ligger på att höja förväntningarna på hur långt eleverna kan nå i sin kunskapsutveckling och hur man kan göra eleverna mer delaktiga i sin skolgång. Det är ett arbete som på sikt kommer att höja måluppfyllelsen. Den anpassade skolklimatenkäten som genomförts för första gången 2016 är en del i detta utvecklingsarbete.

Inom vuxenutbildningens verksamheter är resultatet i stort oförändrat från föregående år.

De personella förutsättningarna sett till andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen har för gymnasieskolans del förskjutits något i jämförelsen med samtliga kommuner, enligt Skolverkets statistik. I gymnasiesärskolan har andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen ytterligare ökat i Borås jämfört med andra kommuner. Vuxenutbildningens statistik för lärare med pedagogisk högskoleexamen visar i jämförelse med andra kommuner att Borås har en högre andel med sådan examen inom såväl grundläggande som gymnasial vuxenutbildning som särskild utbildning för vuxna och svenska för invandrare. Enligt nytt regelverk ska lärare vara behöriga för att få undervisa i ett ämne. Såväl svensk som internationell forskning visar att lärares kompetens har stor betydelse för elevens lärande.

Resultaten på skolklimateundersökningen visar inom gymnasieskolan att lärares bedömning av undervisningens innehåll och kvalitet är högre än vad eleverna anser. Det är svårt att göra en träffsäker analys av orsaker till varför någon upplever kvalitet på ett annat sätt än någon annan. En orsak till att elever och lärares bild skiljer sig åt kan vara att lärares teoretiska kunskaper om vad som utmärker god undervisning är större än de eleverna besitter. Men det kan också vara så att elevernas upplevelse av

undervisningen grundar sig i att de inte fått möjlighet fullt ut att sätta sig in i och utöva inflytande över undervisningen. Detta är ett område för verksamheterna att undersöka vidare för att på så sätt finna strategier för att utifrån elevernas perspektiv höja kvaliteten på undervisningen.

Vid en analys av de samlade resultaten på enhetsnivå bör man ställa elever och lärares skattningar i klimatundersökningen i förhållande till övriga resultat (betyg, genomsnittlig betygspoäng, gymnasieexamen och grundläggande behörighet). Till exempel bör man undersöka om de elever som har låga betyg i en eller flera kurser är samma elever som skattar påståendena i klimatundersökningen lågt.

I föregående läsårs kvalitetsbedömningar lyfter flera skolor vikten av att höja elevernas motivation till skolarbetet, tidigt stödja elever med svårigheter i kurser samt minska elevfrånvaron från undervisningen. Ökad närvaro nämns som en av de avgörande faktorerna till att minska andelen F i kurser. Det är sannolikt så att elevernas närvaro vid lektionstillfällena påverkar måluppfyllelsen vad gäller andel elever med minst betyget E i samtliga kurser. En högre närvaro skulle sannolikt också öka andelen elever med gymnasie- respektive yrkesexamen samt grundläggande behörighet till högskolestudier. En intressant utgångspunkt för analys av elevfrånvarons påverkan på måluppfyllelsen skulle kunna vara att ställa närvarostatistiken i förhållande till de samlade resultaten dvs. att titta på om det finns någon korrelation mellan elever med hög frånvaro och elever med ett eller flera F i kursbetyg.

I föregående års kvalitetsbedömning lyfts vikten av att utnyttja och synliggöra de formativa processerna, bättre organisera för hur arbetslaget ansvarar för och följer upp elevernas kunskapsutveckling samt höja graden av utmaning i undervisningen. Åtgärder som vidtagits under läsåret för att närma sig denna målsättning är att bättre organisera för lärarnas kollegiala samarbete, på ett tidigt stadium följa elevernas resultat, kompetenshöjande utvecklingsinsatser och översyn av skolan/skolenheternas organisation i syfte att bättre stödja verksamhetens utveckling. Detta är områden som förvaltningen anser långsiktigt kommer att dels öka måluppfyllelsen i samtliga kurser, men också höja den genomsnittliga betygs-poängen för samtliga elever.

Resultaten i form av måluppfyllelse, det pedagogiska och sociala klimatet samt de personella förutsättningarna utgör underlag för analys och för planering av åtgärder inom Utbildningsnämndens verksamheter. Arbetet med att förbättra måluppfyllelsen fortsätter med utgångspunkt i utvecklingsplanen Bildningsstaden Borås 2016-2021, som har fastställts av nämnden och börjar gälla höstterminen 2016. Varje skola/skolenhet har utarbetat sin utvecklingsplan för samma tidsperiod som förvaltningens plan och med denna som utgångspunkt. Utbildningsförvaltningen har efter analys identifierat tre utvecklingsområden som är av vikt för att öka elevernas måluppfyllelse. Dessa är det goda lärandet, systematiskt kvalitetsarbete och värdegrund. I sitt arbete ska skolorna/skolenheterna förhålla sig till förvaltningens utvecklingsområden. Därutöver ska varje verksamhet beskriva egna förbättringsområden och strategier för ökad måluppfyllelse. Exempel på konkreta åtgärder som tagits fram och där det pågår ett utvecklingsarbete är effektivare organisation av stöd till elever och tidigare prognostisering av elevers kunskapsutveckling, insatser på samtliga nivåer för att stärka förmågan att analysera resultat samt ämnesspecifik kompetensutveckling till lärare inom ramen för skollyftet.

På förvaltningsnivå pågår ett arbete kring att identifiera och beskriva de processer som på övergripande nivå är kopplade till utvecklingsområdena och som är av vikt för att öka elevernas måluppfyllelse. De förvaltningsövergripande processerna ska ytterst leda till ökad kompetens på alla nivåer för att följa upp och analysera elevernas lärande. Detta ska, tillsammans med de analyser som görs på respektive skolenhet, utgöra ett underlag för beslut om insatser som berör förvaltningen. I arbetet med att identifiera viktiga processer ingår också att synliggöra ansvarsnivåer, skapa delaktighet kring arbetet med förbättringsområden samt ta fram hållbara strategier för att följa upp och analysera elevernas kunskapsutveckling. Det betyder att i arbetet se över de system/rutiner och strategier som finns idag för att följa upp elevresultat, vad som behöver utvecklas samt på vilket sätt skolorna/skolenheterna genom kvalitetsbedömningar återkopplar sitt arbete till förvaltningen.